

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.



מועד קטן - כ'

1. קבר מתו ברגל, רבה אמר שהרגל אינו עולה למנין 30. מהיכן הקשה עליו אביי?

- א. **ברייתא:** הקובר מתו 2 ימים קודם הרגל, מונה 5 ימי אבילות אחר הרגל, וב-5 ימים הללו מלאכתו נעשית ע"י אחרים בבתיאם, ועבדיו ושפחותיו עושים בצנעא בביתו. ואין הרבים מנחמים כיון שכבר נחמו ברגל. **הכלל:** דינים הנוגעים לאבל עצמו אינם ברגל ומשלימים אה"כ. דינים הנוגעים לרבים - תנחומים, נוהגים ברגל. **ורגל עולה לו למנין שלושים. ונרחה:** שדין זה נוגע רק לרישא של קברו קודם הרגל.
- ב. **ברייתא:** קברו ביום ראשון של הרגל, מונה שבעה אחר הרגל וכו' **והרגל עולה למנין שלושים.** תיובתא דרבה. וכן הורו להלכה.
- ג. **עוד למדנו:** נחלקו תנאים: קיים כפית המטה 3 ימים קודם הרגל, לר' אליעזר אי"צ לכפותה אחר הרגל.
- ד. לחכמים: אפילו שעה אחת קודם הרגל אי"צ לכפותה והרגל מבטל השבעה. וכבר נחלקו בזה ב"ש וב"ה ורבינא פסק הלכה אפילו שעה אחת.

2. מה המקור לתקופה של שבעת ימי אבילות?

והפכתי חגיכם לאבל, מה חג שבעה אף אבילות שבעה.

והקשו: אולי הכוונה להקיש לעצרת, ואבילות יום אחד. **ותרצו:** שאכן הוקש אבילות לעצרת לענין 'שמועה רחוקה' שנוהגת יום אחד.

3. כמה היא שמועה קרובה, וכמה שמועה רחוקה?

ר"ע: קרובה - בתוך 30 יום מהמיתה ונוהג בה שבעה ושלושים. רחוקה - לאחר 30. ואבילות בה יום אחד.

חכמים: חולקים וסוברים שאף בשמועה רחוקה נוהג דיני שבעה ושלושים, ואע"פ שר"ע הוא יחיד הלכה כדברי המיקל באבל.

ואף רב חסדא ורבא פסקו ששמועה רחוקה נוהגת יום אחד.

והקשו לרבא מהברייתא: במה דברים אמורים ב-5 מתי מצוה אבל על אביו ואמו אפילו בשמועה רחוקה נוהג שבעה ושלושים.

ותירץ רבא: שברייתא זו יחידאה ואינה להלכה. והיינו אלישע בן אבויה שפסק לר' צדוק לנהוג שבעה ושלושים על אביו אע"פ שנודע לו לאחר 3 שנים.

4. רב היה בן אחיו ואחותו של ר' חייא. ר' חייא הבין ממנו שנפטרו שניהם ואמר לו חלוץ לי מנעלי להתאבל והולך אחרי כלי לבית המרחץ, מה למדנו מזה?

א. אבל אסור בנעילת הסנדל. ב. שמועה רחוקה נוהגת יום אחד. ג. מקצת היום ככולו.

ואין להקשות מר' אחיה שישב על שמועה רחוקה על מות בנו, שבעה ושלושים, כיון שאדם אחר הוא.

5. אלו דינים נוספים למדנו בענין שמועה רחוקה?

א. שמע שמועה קרובה ברגל ולמוצאי הרגל נעשית רחוקה [שכבר עבר השלושים] הרגל עולה למנין 30 לעשותה כשמועה רחוקה ונוהג יום אחד.

ב. שמע שמועה קרובה בשבת, ובמוצ"ש עבר ה-30 ונעשית רחוקה, נוהג יום אחד.

ג. **לר' מני:** אינו קורע בשמועה רחוקה. **ולר' חנינא:** קורע. והקשה ר' מני על ר"ח הרי אם אין אבילות שבעה גם אין קריעה. ומה שמצינו שעל אביו ואמו קורע אפילו לאחר השבעה היינו לכבודם אבל לא מעיקר דין קריעה. [ועל חמשה קרובים האחרים אם לו היה לו חלוק בשבעה אינו קורע כלל לאחר שבעה]

6. על אלו קרובים צריכים לנהוג דיני אבילות במותם?

כל האמורים בפרשת כהנים שכהן מטמא להם: אשתו, אביו, אמו, אחיו, אחותו, בנו, בתו.

והוסיפו חכמים: אחיו ואחותו הבתולה מאמו. ואחותו הנשואה בין מאביו ובין מאמו.

על השניים להם: לר' עקיבא: מתאבל. לרשב"א: רק על בנו ואבי אביו. לחכמים: כל אחד מהקרובים שמתאבל עליו ומת לו מת מתאבל עמו.

ההבדל בין ר"ע לחכמים: לחכמים מתאבלים על שניים, רק כשהוא 'עמו' בבית יחד. כמו שפסק רב לחייא בנו באבילות אשתו שינהג אבילות רק בפניה.

למר עוקבא, מת אח אשתו, סבר לשבת עליו שבעה ושלושים, שאלו ר' הונא, החפץ אתה במטעמים של אבל? ומה שצריך לנהוג לכבוד אשתו היינו רב בחמיו וחמותו. **והוכחה לכך** שבברייתא אחת כתוב שאינו רשאי לכופה להיות כוחלת ופוסקת ונוהג עמה אבילות ושם הכוונה על מות הוריה וכן היא

תנהג אבילותו במות הוריו. וברייתא שניה שמציעה מטתו וכו' ועל כרחך הכוונה לשאר קרובים שלה.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)